

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Petru Ursache,

Judecători

Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009, declarat de avocatul Ștefan Burlaca, în numele condamnatei

Blanari Maria Tudor, născută la 31 mai 1959 în s. Slobozia-Horodiște, r-nul Rezina, domiciliată în mun. Chișinău, str. M. Costin 19/6, ap. 6 „a”, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale,

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 15 decembrie – 28 decembrie 2006,
în instanța de apel: 10 februarie – 16 martie 2009,
în instanța de recurs: 09 aprilie – 29 mai 2013.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 martie 2004, Blanari Maria a fost condamnată în baza art. 126 alin. 2 Cod penal (1961) la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, începînd cu 18 februarie.

De la Blanari Maria s-a încasat prejudiciul material în beneficiul lui M. Ganea - 2200 dolari SUA; L. Adam - 2000 dolari SUA; Z. Olari - 2200 dolari SUA; A. Hamutov - 3000 dolari SUA; E. Bîtea – 2500 dolari SUA; A. Leahu – 3000 dolari SUA; C. Ivanov – 1600 dolari SUA; Cigolea – 4000 dolari SUA; E. Dodon – 3500 dolari SUA; M. Cojocar - 520 dolari SUA; L. Mihalaș - 3900 dolari SUA; E. Unitilov - 1000 dolari SUA; M. Belchina – 3750 dolari SUA; T. Darie – 1500 dolari SUA; M. Plămădeală – 1740 dolari SUA; A. Casapu – 4000 dolari SUA; E. Casapu – 2800 dolari SUA, în echivalentul lor în lei la ziua executării hotărîrii.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că în perioada martie 2001 - august 2002, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul deschiderii vizei de muncă în Israel, inculpata Blanari Maria a primit de la E. Casapu - 2800 dolari SUA, de la A. Hamitov - 3000 dolari SUA, de la M. Cojocar - 570 dolari SUA, de la E. Untilova - 1000 dolari SUA, de la T. Darie - 1500 dolari SUA, de la L. Adam - 2000 dolari SUA, de la N. Plămădeală - 1740 dolari SUA, de la M. Ganea – 2200 dolari SUA, de la M. Mihalaș - 3900 dolari SUA, de la Z. Olari - 2200 dolari SUA, de la A. Leahu - 3000 dolari SUA,

de la O. Donica - 1100 dolari SUA, de la E. Dogot – 3500 dolari SUA, de la A. Casapu - 4000 dolari SUA, de la E. Cigolea - 4000 dolari SUA, de la E. Bîrcă - 2500 dolari SUA, de la C. Ivanov - 1600 dolari SUA și de la M. Belchina - 3575 dolari SUA.

Inculpata a recunoscut vina parțial, declarînd că ea, fiind intermediară, a transmis banii primiți de la părțile vătămate lui Osnovina G. 22.300 dolari și lui Popovici C.16.000 dolari.

Instanța de fond a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatei a fost dovedită prin declarațiile și recipisele inculpatei despre primirea sumelor respective de la părțile vătămate, că ea a avut un rol de intermediar între părțile vătămate și Popovici Claudia, Osnovina Galina, în privința cărora procedura a fost disjunsă, acestea fiind anunțate în căutare, iar ea, Maria Blanari, a fost recunoscută ca parte vătămată.

Învinuirea este bazată pe presupunerea că banii primiți de către inculpată în baza recipiselor, au fost tot de ea sustrate, dar nu există nici o probă ce ar confirma acest lucru. N-a fost dovedită intenția inculpatei de a sustrage aceste mijloace bănești, n-au fost concretizate ce sume și cine anume le-a însușit, ce servicii a prestat inculpata și cît valora fiecare serviciu, iar transmiterea banilor lui C. Popovici, evreului la Moscova, nu a fost combătută.

Astfel, încadrarea acțiunilor inculpatei în baza art. 123/1 Cod penal (1961) este incorectă, deoarece lipsește latura subiectivă a componenței de infracțiuni și anume, intenția directă de a sustrage sumele bănești de la părțile vătămate, urmînd ca acțiunile ei să fie reîncadrate în baza art. 126 alin. 2 Cod penal (1961), ca cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, cînd fapta nu constituie o sustragere, în mod repetat.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 123/1 Cod penal (1961).

Apelantul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probelor administrate și nu a ținut cont de circumstanțele cauzei.

3.1. Inculpata la fel a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitată.

Ea a indicat că sentința a fost adoptată doar în baza unor presupuneri.

3.2. Au declarat apeluri și părțile vătămate A. Casapu, E. Bîrcă, E. Dogot, C. Ivanov, E. Cigolea, L. Mihalaș, O. Donica, E. Casapu și apărătorul său C. Timofti, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și condamnarea inculpatei în baza învinuirii înaintate, cu stabilirea unei pedepse mai aspre și încasarea prejudiciilor materiale cauzate.

Ei au specificat că probele administrate dovedesc incontestabil vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii incriminate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2004, apelurile părților vătămate au fost respinse ca inadmisibile, iar apelul inculpatei a fost respins ca nefondat.

Apelul procurorului a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

Blanari Maria a fost condamnată în baza art. 123/1 Cod penal (1961), cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Acțiunile civile au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că, începînd cu luna martie 2001 pînă în luna noiembrie 2002, sub pretextul deschiderii vizelor pentru plecarea peste hotarele țării, prin înșelăciune, cu scopul sustragerii bunurilor din averea proprietarului, inculpata a primit de la părțile vătămate bani în sumă totală de 793.089 lei, dar vizele nu au fost deschise, iar ea nu a întors sumele menționate, în așa mod săvîrșind o sustragere a bunurilor materiale în proporții deosebit de mari - prin escrocherie, în mod repetat, cu cauzarea daunelor considerabile părților vătămate.

Vinovăția inculpatei a fost dovedită prin declarațiile părților vătămate, care au declarat că inculpata s-a prezentat ca colaborator al firmei „Gala-Tour” din or. Tiraspol, spunînd că au oficiu și în mun. Chișinău, dispun de licență pentru așa gen de activitate și pentru perfectarea vizelor, anume ea se va ocupa de aceasta și nu alte persoane, fapt ce nu și-a găsit confirmarea în ședința instanței de fond, cît și în ședința instanței de apel.

Instanța de fond nu a ținut cont de faptul că în pașapoartele părților vătămate luate de inculpată lipseau careva date care ar demonstra faptul că acestea s-ar fi luat în lucru la careva ambasade, pașapoartele fiind găsite la domiciliul inculpatei.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că este evidentă intenția inculpatei de însușire a avutului proprietarului prin escrocherie, adică prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, săvîrșind infracțiunea prevăzută de art. 123/1 Cod penal (1961).

5. Avocatul Murzac Angela a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a indict că inculpata nu a urmărit scopul sustragerii banilor părților vătămate, dînsa a fost pur și simplu intermediară între Popovici C. și Osnovina G., anunțate în căutare, iar sentința primei instanțe este întemeiată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2004, recursul ordinar a fost respins ca inadmisibil, fiind neîntemeiat.

Instanța de recurs a reținut că instanța de fond nu a ținut seama de faptul că obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 126 Cod penal (1961), îl constituie numai valoarea materială care în momentul săvîrșirii ei încă nu a trecut în posesia proprietarului, dar trebuie să treacă, dacă vinovatul savîrșea infracțiunea în cauză.

Instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că prin înșelăciune și abuz de încredere, inculpata nu urmărea scopul cauzării de pagube materiale, dar însușirea sumelor bănești, în proporții deosebit de mari, transmise pentru a le deschide victimelor vize de muncă după hotarele țării.

În cauză cu certitudine s-a constatat, că nici într-o instituție inculpata nu exercita funcții ce îi acordau dreptul de a deschide vize, pașapoartele victimelor au fost depistate la domiciliul ei fără careva semne că s-au aflat în lucru în această direcție, la momentul pronunțării sentinței ea n-a restituit banii însușiți.

Astfel, instanța de apel întemeiat a admis apelul învinuirii și a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 123/1 Cod penal (1961).

7. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești au devenit irevocabile.

8. Prin ordonanța procurorului s. Centru, mun. Chișinău din 11 decembrie 2006, a fost inițiată procedura de revizuire a sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26

martie 2006 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apei Chișinău din 21 iulie 2004, privind condamnarea lui Blanari Maria în baza art. 123/1 Cod penal (1961).

În parte descriptivă a ordonanței și în concluziile adresate Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, procurorul a invocat că:

„fiind audiată în ședința de judecată, Blanari Maria a declarat că banii primiți de la părțile vătămate nu i-a însușit, însă i-a transmis altor persoane în scopul deschiderii vizelor pentru părțile vătămate. Din sumele încasate M. Blanari urma să primească o recompensă. Conlucrarea în vederea deschiderii vizelor se făcea prin intermediul SRL „Cantilina-Prim”, însă, nici organul de urmărire penală, nici instanțele de judecată nu aveau cunoștințe despre deținerea sau nedeținerea de către întreprinderea menționată și de M. Blanari a licenței în domeniu.

În cadrul procedurii de revizuire s-a stabilit conform răspunsului Camerei de Licențiere a R. Moldova, că SRL „Cantilina Prim” și Blanari M. nu au fost și nici nu sunt titular de licență pentru activitatea de turism sau activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau în străinătate, despre care circumstanțe instanțele de judecată n-au avut cunoștință la emiterea sentințelor, iar aceste circumstanțe sunt nou apărute și vorbesc despre faptul că daunele cauzate s-au produs din lipsa pregătirii de către cet. Blanari M. în domeniul turismului și plasării cetățenilor în câmpul muncii și respectiv, despre lipsa intenției cet. Blanari M. de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere în proporții deosebit de mari a bunurilor. La fel, circumstanțele nou-apărute incontestabil dovedesc că Blanari M. a săvârșit practicarea ilegală a activității de întreprinzător.

Prin urmare, este necesar de anulat hotărârile revizuite în ce privește calificarea acțiunilor condamnatei Blanari Maria, cu încadrarea lor în baza art. 126 alin. 2 CP (în redacția Legii din 24.03.1961) - cauzarea de pagube materiale prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, repetat, precum și în baza art. 241 alin. (2), lit. b), e), f) CP - practicarea ilegală a activității de întreprinzător, de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari, cu stabilirea pedepselor:

art. 126 alin. 2 CP (1961) - 3 ani închisoare;

art. 241 alin. (2) lit. b), e), f) CP - 2 ani închisoare.

Conform art. 84 CP, a-i stabili pedeapsa definitivă, prin cumul total de infracțiuni, 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei”.

9. Prin sentința din 28 decembrie 2006, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, a hotărât: *„a admite în principiu cererea de revizuire depusă de procurorul s. Centru, mun. Chișinău și a anulată parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2004, privind condamnarea Mariei Blanari în baza art. 123/1 Cod penal (1961) la 7 ani închisoare.*

Pe Blanari Maria a o recunoaște culpabilă în comiterea infracțiunilor și a-i stabili pedeapsa în baza art. 126 al. 2 CP (1961) - 3 ani închisoare, în baza art. 241 al. 2 lit. b), e), f) CP - 2 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, a-i stabili pedeapsa definitivă, prin cumul total de infracțiuni, 5 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Conform art. 3 al Legii cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției RM, pe Maria Blanari a o absolvi de pedeapsa penală aplicată.

Măsura preventivă – arestul, aplicat în privința Mariei Blanari se abrogă”.

Instanța de fond a constatat că:

„în cadrul procedurii de revizuire a fost stabilit cu certitudine conform răspunsului Camerei de Licențiere a R. Moldova, că SRL „Cantilina Prim” și Blanari M. nu a fost și nici nu este titular de licență pentru activitatea de turism sau activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și/sau în străinătate, despre care circumstanțe instanțele de judecată n-au avut cunoștință la emiterea sentințelor, iar aceste circumstanțe sunt nou apărute și vorbesc despre faptul că daunele cauzate s-au produs din lipsa pregătirii de către cet. Blanari M. în domeniul turismului și plasării cetățenilor în câmpul muncii și respectiv, despre lipsa intenției cet. Blanari M. de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere în proporții deosebit de mari a bunurilor. La fel, circumstanțele nou-apărute incontestabil dovedesc că Blanari M. a săvârșit practicarea ilegală a activității de întreprinzător.

Prin urmare, procurorul a solicitat anularea hotărârilor revizuite în ce privește calificarea acțiunilor condamnatei Blanari M., cu încadrarea lor în baza art. 126 al. 2 CP (1961) - cauzarea de pagube materiale prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, repetat, precum și în baza art. 241 alin. (2), lit. b), e), f) CP - practicarea ilegală a activității de întreprinzător, de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari, cu stabilirea pedepsei în felul următor:

art. 126 alin. 2 CP (1961) - 3 ani închisoare;

art. 241 alin. (2) lit. b), e), f) CP - 2 ani închisoare.

Conform art. 84 CP, a-i stabili pedeapsa definitivă, prin cumul total de infracțiuni, 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Motivele invocate de revizuire cad sub incidența prevederilor art. 458 al. 3 p. 4) CPP și anume s-au constatat alte circumstanțe de care nu avea cunoștință instanța atunci când a dat hotărârea și care, dovedesc săvârșirea de către cel condamnat a unei infracțiuni mai puțin grave.

În versiunea sa expusă în cadrul cercetării judecătorești, inculpata M. Blanari a indicat, că conlucrarea în vederea deschiderii vizelor pentru țările solicitate se făcea prin intermediul SRL „Cantilina Prim”, însă, nici organul de urmărire penală, nici instanța de judecată nu avea cunoștință despre deținerea sau nedeținerea de către întreprinderea menționată și de M. Blanari a licenței în domeniu.

Actualmente, conform răspunsului Camerei de licențiere a R. Moldova din 20.10.2006 nici SRL „Cantilina Prim”, nici Blanari M. nu dețineau licențele pentru activitatea turistică și plasarea cetățenilor în câmpul muncii în străinătate. Prin urmare, circumstanțele nou apărute vorbesc incontestabil că inculpata a cauzat părților vătămate daune materiale fără scop de sustragere și acțiunile ei urmează a fi încadrate în baza art. 126 alin. 2 CP (1961) - cauzarea de pagube materiale prin abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, repetat, precum și în baza art. 241 alin. (2) lit. b), e), f) CP - practicarea ilegală a activității de întreprinzător, de mai multe persoane, în proporții deosebit de mari, cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari”.

10. La 21 ianuarie 2009, avocatul Timofti Constantin a declarat apel în numele părții vătămate Timofti Elena, în care a solicitat repunerea în termen a apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de revizuire depusă de procuror, iar Blanari Maria: *„să fie recunoscută culpabilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 123/1 CP (1961) și de numit spre executare pedeapsa cu închisoare”.*

Apelantul a invocat că este inadmisibil ca o instanță ierarhic inferioară să anuleze decizia instanței ierarhic superioară.

Ședința de judecată s-a petrecută cu încălcarea prevederilor art. 463 CPP care stipulează că, rejudecarea cauzei după admiterea revizuirii se face conform regulilor de procedură privind judecarea în prima instanță, adică cu participarea părților vătămate, însă, părțile vătămate n-au fost înștiințate despre ziua ședinței și nici copia sentinței nu le-a fost expediată prin ce li s-a încălcat dreptul da a ataca sentința.

Despre existența sentinței din 28 decembrie 2006, împreună cu partea vătămată Casapu (Timofti) E., am aflat de la Procuratura Generală prin răspunsul din 07 mai 2008 și la 19 ianuarie 2009, prin intermediul Consiliului Superior al Magistraturii, am primit de la Judecătoria Centru, mun. Chișinău copia sentinței.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009, apelul a fost admis, casată sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2006, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Cererea de revizuire depusă de procurorul sec. Centru, mun. Chișinău, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 martie 2006 și deciziilor Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2004 și Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2004, privind condamnarea lui Blanari Maria în baza art. 123/1 Cod penal (1961), prin care inculpatei i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 7 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei, a fost respinsă.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpatei lipsește intenția directă de a sustrage sumele bănești de la părțile vătămate, deoarece în materialele dosarului penal lipsesc careva dovezi care ar confirma că inculpata ar fi transmis cet. G. Osnovina și C. Popovici sumele de 2300 și 16000 dolari SUA și ultima nu a fost recunoscută ca parte vătămată.

Nu s-a ținut cont de faptul că în pașapoartele părților vătămate, luate de inculpată, lipseau careva date care ar demonstra faptul că s-ar fi luat în lucru la careva ambasade și că pașapoartele au fost găsite la domiciliul inculpatei.

Vinovăția inculpatei a fost dovedită de părțile vătămate, care au declarat că inculpata s-a prezentat ca colaborator al firmei „Gala-Tour” din orașul Tiraspol, spunînd că au oficiu și în mun. Chișinău, dispun de licență pentru așa gen de activitate și pentru perfectarea vizelor, iar anume ea se va ocupa de această și nu alte persoane, fapt ce nu și-a găsit confirmarea în ședința instanței de fond, cît și în ședința instanței de apel.

Instanța de apel a considerat că în cauză a persistat intenția inculpatei de a însuși avutul proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari - escrocherie, adică infracțiune prevăzută de art. 123/1 Cod penal (1961).

Instanța de fond, pronunțînd sentința în cauză, nu a constatat careva circumstanțe de care nu avea cunoștință instanțele atunci cînd au pronunțat hotărîri și care ar fi dovedit săvîrșirea de către condamnată a unei infracțiuni mai puțin grave, de aceea, sentința instanței de fond este ilegală și neîntemeiată, și urmează a fi casată, cu respingerea cererii de revizuire depusă de procuror.

Argumentele pe baza cărora instanța de fond și-a întemeiat sentința de reîncadrare a acțiunilor inculpatei din prevederile art. 123/1 Cod penal (1961) în cele ale art. 126 alin. 2 Cod penal (1961) și art. 241 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, instanța de apel le-a apreciat critic, deoarece argumentele menționate în sentință vin în contradicție cu depozițiile părților vătămate.

12. Avocatul Ștefan Burlaca a declarat recurs ordinar, în numele condamnatei Blanari Maria, în care solicită:

„A constata corectitudinea aplicării de către instanța de fond a prevederilor art. 3 al Legii nr. 278 din 16.07.2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R. Moldova.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009 și a menține sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2006”.

Recurentul a invocat că:

a) apelul a fost introdus tardiv. Partea vătămată Casapu Elena nu a participat la examinarea cauzei în instanța de fond și față de ea urmau a fi aplicate dispozițiile art. 402 alin. (2) CPP (în vigoare la data declarării apelului), potrivit cărora, pentru părțile care au lipsit de la pronunțarea sentinței termenul de apel curge de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței. Astfel, după cum a declarat și probat avocatul părții vătămate Casapu Elena în apelul său și probele prezentate, aceasta a aflat la data de 14 decembrie 2007, de la Comisariatul de Poliție al sectorului Centru, despre faptul că sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău nr. 1-43/04 din 28 decembrie 2006, a fost adoptată, este redactată, irevocabilă și executată. Anume date de 14 decembrie 2007, este data de la care a și început să curgă termenul de declarare a apelului, dar acesta a fost declarat abea la 21 ianuarie 2009, după scurgerea a 1 an, 1 lună și 5 zile;

b) aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie. La 30 iulie 2004 a intrat în vigoare Legea nr. 278 din 16.07.2004 privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției Republicii Moldova. Potrivit art. 3 al Legii cu privire la amnistie se absolvă de pedeapsa stabilită persoanele condamnate la închisoare pe un termen de până la 7 ani inclusiv.

Totodată, chiar dacă am admite că cauza penală nu ar fi fost revizuită și respectiv pedeapsa cu închisoarea ar fi rămas de 7 ani, chiar și în acest caz, instanța de fond era obligată să absolve inculpata de pedeapsa penală în temeiul art. 3 al Legii cu privire la amnistie, deoarece și în acest caz, Blanari Maria se încadra perfect în condițiile prevăzute de art. 3 al Legii cu privire la amnistie.

Instanța de apel nu a dat nici o apreciere problemei aplicabilității Legii cu privire la amnistie, ori, aplicabilitatea Legii cu privire la amnistie este posibilă chiar și fără aplicarea efectelor procedurii de revizuire;

c) inculpata Blanari Maria nu a participat la examinarea apelului, deoarece nu a fost legal citată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5, 7, 11) Cod de procedură penală.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 5), 7), 11) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în cazurile când cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a unei părți, când apelul a fost introdus tardiv, când aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se impun următoarele concluzii.

În primul rînd, cu referire la argumentul recurentului, reprodus la pct. 12 lit. a) din prezenta decizie, că instanța de apel ar fi admis un apel tardiv, se reține că, potrivit art. 235-243, 402 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, în vigoare la perioada de referință, cît și a jurisprudenței naționale, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. Pentru părțile care au lipsit de la pronunțarea sentinței – de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței. Comunicarea respectivă se realizează prin dovada de primire sau procesul-verbal de predare a acesteia.

Totodată, în materialele cauzei lipsește dovada de primire de către partea vătămată Casapu Elena, care nu a participat la examinarea cererii de revizuire în instanța de fond, a comunicării despre redactarea sentinței din 28 decembrie 2006, iar copia de pe această sentință a fost primită de avocatul ei doar la 19 ianuarie 2009 (*pct. 10 din prezenta decizie*).

În același timp, apărătorul părții vătămate a declarat apel la 21 ianuarie 2009, adică în termenul de 15 zile prevăzut de legea procesual-penală.

Astfel, argumentul recurentului că instanța de apel ar fi admis un apel tardiv, este neîntemeiat.

În al doilea rînd, argumentul recurentului că instanța de apel nu a dat nici o apreciere problemei aplicabilității Legii cu privire la amnistie, iar aplicarea actului de amnistie este posibilă chiar și fără efectele procedurii de revizuire (*pct. 12 lit. b) din prezenta decizie*), la fel nu are suport legal și este neîntemeiat.

Or, instanța de apel, rejudecînd cauza, a respins cererea de revizuire și decizia Curăii de Apel din 21 iunie 2004 a revenit la statul de hotărîre irevocabilă în procedura precedentă, fiind meținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2004, care nici nu a fost desființată în cadrul procedurii de revizuire, continuînd să producă respectivele efecte juridice (*pct. 4, 6, 7, 11 din prezenta decizie*).

Prin urmare, instanța de apel nu era competentă să soluționeze chestiunea aplicării actului de amnistie asupra unei pedepse conținute într-o hotărîre irevocabilă.

Această competentă, conform prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 15) - art. 471 Cod de procedură penală, îi revine judecătorului de instrucție, fiind pasibilă inițierii în cadrul executării pedepsei.

În al treilea rînd, potrivit art. 321 alin. (2) pct. 1), 412 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul cînd inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță. Judecarea apelului se face cu citarea părților. Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei.

Conform art. 66 alin. (2) pct. 5), 67 alin. (1), (2) pct. 1), 70 alin. (7) pct. 2), 3), alin. (8) Cod de procedură penală, art. 12 alin. (1), (2), 14 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la avocatură inculpatul are dreptul să fie asistat de un apărător ales de el. Apărătorul este persoana care, pe parcursul procesului penal, reprezintă interesele inculpatului și îi acordă asistență juridică. În calitate de apărător în procesul penal participă avocatul. Pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă instanței documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației.

Pornind de la aceste prescripții legale, cu referire la argumentul recurentului că condamnată nu a fost legal citată în fața instanței de apel (*pct. 1. lit. c) din prezenta decizie*), se atestă că, potrivit mandatului din 30 octombrie și 13 noiembrie 2006 (*v. 2, f.d. 465, v. 3,*

f.d. 4), avocatul Conțescu Mihail reprezenta condamnată Blănari Maria în procedura de revizuire a procesului penal, în bază de contract.

Astfel, cauza în procedura de revizuire a procesului penal a fost soluționată în prima instanță, la 28 decembrie 2006, în lipsa condamnatei, în privința căreia se efectuau investigații de căutare din anul 2005 de către Comisariatul de poliție Centru, mun. Chișinău, deoarece locul aflării ei, de la data eliberării din penitenciar – 18 august 2004, era necunoscut și ea se ascundea de la prezentarea în instanță, dar interesele ei fiind reprezentate de avocatul Conțescu Mihail (v. 2, f.d. 459, 463, v. 3, f.d. 14 - 23).

Din considerentele enunțate, instanța de apel, în cadrul continuării derulării procedurii de revizuire a procesului penal, a citat condamnată prin intermediul avocatului Conțescu Mihail, care, în pofida împuternicirilor contractuale de a reprezenta condamnată în fața instanței, locul aflării careia nu era cunoscut, prin comunicarea din 27 februarie 2009 a informat instanța de apel că nu v-a participa în ședința din 02 martie 2009, deoarece: “*nu dispun de împuterniciri*” (v. 3, f.d. 49).

Împrejurările nominalizate relevă că citarea reprezentantului oficial al condamnatei în fața instanței de apel echivalează cu citarea legală a ultimei, ca ea se ascundea de la prezentare în instanță și instanța de apel a examinat cauza în lipsa acesteia, în conformitate cu prevederile art. 412 alin. (3) și (5), 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, iar motivul că cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală condamnatei este la fel neîntemeiat.

Circumstanțele enunțate denotă, astfel, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent și că recursul nominalizat este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

14. Conform art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ștefan Burlaca împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009, în privința condamnatei Blănari Maria Tudor, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 19 iunie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

29 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Petru Ursache,

Judecători

Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009, declarat de avocatul Ștefan Burlaca, în numele condamnatei

***Blanari Maria Tudor**, născută la
31 mai 1959 în s. Slobozia-Horodiște, r-nul Rezina,
domiciliată în mun. Chișinău, str. M. Costin 19/6, ap. 6
„a”, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale,*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de fond: 15 decembrie – 28 decembrie 2006,
în instanța de apel: 10 februarie – 16 martie 2009,
în instanța de recurs: 09 aprilie – 29 mai 2013.*

Conform art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ștefan Burlaca împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2009, în privința condamnatei Blanari Maria Tudor, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 19 iunie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc